

Det Kongelige Kunnskapsdepartement

Postboks 8119 - Dep.,
0032 OSLO

Høring - Læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse - nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Deres referanse 200605186-/KBE

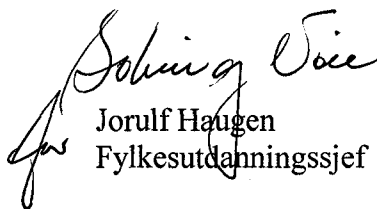
Jeg viser til Departementets skriv, datert 25. mars 2010.

Nordland fylkesting behandlet saken i møte 19.-22. april d.å. hvor det ble fattet følgende vedtak:

1. Nordland fylkesting mener forslaget til læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse og innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vil bli et nyttig redskap i utvikling av system for livslang læring og mobilitet blant utdanningsøkende og arbeidstakere samt gjensidig anerkjennelse av kvalifikasjoner i de ulike land.
2. Nordland fylkesting er tilfreds med at bruk av felleseuropeiske ordninger og verktøy ikke skal medføre endringer i det norske utdanningssystemet.

Fylkestingssak nr. 065/2010 m/vedtak vedlegges.

Med vennlig hilsen

Jorulf Haugen
Fylkesutdanningsjef

Vedlegg: Fylkestingssak nr. 065/2010

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
065/10	Fylkestinget	19.04.2010

Høring - Læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse - nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring**Bakgrunn**

Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (EQF) omfatter yrkesrettete og allmenne kvalifikasjoner på 8 nivåer som dekker hele spennet fra avsluttet grunnskoleopplæring til kvalifikasjoner på høyeste akademiske nivå.

EQF er etablert som en felles europeisk *referanse for nasjonale kvalifikasjonsrammeverk og kvalifikasjoner* med ett sett av generelle læringsutbyttebeskrivelser (deskriptorer) som nasjonale utdanningssystemer og kvalifikasjoner skal relateres til. EQF er dermed et verktøy for å kunne sammenlikne ulike lands utdanningssystemer og kvalifikasjoner.

Et kvalifikasjonsrammeverk er en samlet, systematisk og nivådelt beskrivelse av hvilke formelle kvalifikasjoner som kan oppnås i utdanningssystemet. Kvalifikasjonene skal beskrives på en slik måte at de kan innplasseres på nivå og beskrive hvordan disse kan knyttes til EQF via et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Progresjon og sammenhengen mellom ulike nivå skal være klar og tydelig.

EU framhever tre viktige formål med etablering av EQF for livslang læring:

- Fremme/reducere hindringer for mobilitet mellom land gjennom likelydende beskrivelse av kvalifikasjoner og definisjon av nivåer
- Styrke mulighetene for livslang læring i landene, blant annet ved å bidra til koordinering av de ulike delene av utdanningssystemet både horisontalt og vertikalt
- Etablere gode ordninger for prøving, dokumentasjon og formell anerkjennelse av kvalifikasjoner oppnådd utenfor det formelle utdanningssystemet, jf norske bestemmelser om realkompetansevurdering
- Bidra til økt kvalitet i nasjonale utdanningssystemer, blant annet ved at landene stimuleres til å etablere gode systemer for kvalitetssikring.

Landene kan selv avgjøre om de vil relatere sine utdanninger direkte til nivåene i EQF, eller om de først vil utforme nasjonale kvalifikasjonsrammeverk som så relateres til nivåene i EQF. Nasjonale kvalifikasjonsrammeverk (NKR) er etablert i mange europeiske land, og brukes som redskap for å fremstille en oversikt over og sammenhengen i landets utdanningssystem.

Læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse omfattes av denne høringen. Kvalifikasjonsrammeverket for høgre utdanning er allerede fastsatt.

Høringsbrev

Høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet om dette ble opprinnelig sendt ut datert 7. januar 2010. Imidlertid mottok fylkeskommunene henvendelsen først i ekspedisjon av 25. mars 2010 med opplysning om at departementet ved en beklagelig feil ikke hadde sendt høringen til fylkeskommunene. Høringsfristen ble utvidet fra 9. til 30. april 2010.

Høringsbrev med diverse vedlegg finnes på Kunnskapsdepartementets nettside:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoering/hoeringsdok/2010/horingforslag-til-laringsutbyttebeskri.html>

Tema og problemstillinger som omfattes av høringen

Tema 1: Et livslangt læringsperspektiv og mobilitet

Et grunnleggende prinsipp i EQF er at det er resultatet av en læringsprosess som beskrives (læringsutbytte), ikke innsatsfaktorer som for eksempel pensum og omfang av en opplæring. Dette prinsippet er i tråd med hvordan læreplanverket for grunnopplæringen er utformet. En viktig hensikt med at læreplanene uttrykker hva elevene og lærlingene skal kunne mestre etter endt opplæring, er at det også skal legges til rette for individet å kunne dokumentere, få vurdert og evt. godkjent en kvalifikasjon ervervet utenfor det formelle utdanningssystemet.

Tema 2: Læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse

Direktoratets forslag til læringsutbyttebeskrivelser og nivåplassering av fag- og yrkeskompetanse er en del av en prosess for å oppnå en god balanse, sammenheng og progresjon med det fastsatte rammeverket for høyere utdanning. Departementet er imidlertid av den oppfatning at direktoratets forslag til læringsutbyttebeskrivelser er svært detaljert utformet, og at progresjon og sammenheng med rammeverket for høyere utdanning ikke er klar og tydelig nok. Departementet mener det kan være hensiktsmessig med mer overordnede læringsutbyttebeskrivelser for å oppnå en god balanse og sammenheng med rammeverket for høyere utdanning. På den annen side skal læringsutbyttebeskrivelsene avspeile kompetansen til norske fagarbeidere på en overordnet måte.

De foreslåtte læringsutbyttebeskrivelsene er utformet som i nedenforstående ”deskriptormatrise”. Det er utformet læringsutbyttebeskrivelser for de ulike utdanningsprogrammene i tråd med denne matrisen.

Tema 3: Nivåplassering av fag- og yrkeskompetanse hjemlet i opplæringsloven

Utdanningsdirektoratet har foreslått at norsk fag- og yrkeskompetanse som kan oppnås gjennom videregående opplæring skal plasseres på nivå 4 i rammeverket.

Deskriptormatrise

En yrkesutøver med fullført kvalifikasjon skal ha følgende læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og kompetanse. Yrkesutøveren kan:

Prosessområder	Kunnskap (teoretisk og faktabasert)	Ferdigheter (kognitive og praktiske)	Kompetanse (ansvar og selvstendighet)
Planlegging (materielle /humane prosesser)	gjøre rede for teorier/ arbeidsmetoder/ begreper innenfor fagområdet	bruke teorier, arbeidsmetoder og begreper innenfor fagområdet	vurdere og dokumentere valg av arbeidsmetoder innenfor fagområdet
	gjøre rede for bruk av utstyr, materialer, og andre innsatsfaktorer innen fagområdet	sette opp lister over behov for utstyr, materialer og andre innsatsfaktorer og tilhørende logistikkforhold for arbeidsprosesser innen fagområdet	vurdere, velge og dokumentere bruk av utstyr, materialer, og andre innsatsfaktorer innen fagområdet
	gjøre rede for brukere og kunders produkt- og tjenestebehov og ressursbruk innen fagområdet	utføre analyser om kunder og brukeres produkt- og tjenestebehov og ressursbruk innen fagområdet og velge løsninger	vurdere fagområdets ressursbruk og produksjons- og tjenestetilbud i forhold til brukeres og kunders behov.
Arbeidsutførelse (fremstilling av produkter/utførelse av tjenester)	gjøre rede for gjeldende regelverk, standarder / avtaler og kvalitetskrav innen fagområdet	utføre arbeidet i tråd med gjeldende regelverk, standarder/ avtaler og fagområdets krav til kvalitet	begrunne og anvende gjeldende regelverk og bruk av standarder/ avtaler
	gjøre rede for fag- og yrkesetiske retningslinjer innen fagområdet	utføre arbeidet i tråd med fag- og yrkesetiske retningslinjer innen fagområdet	vurdere og begrunne anvendelse av fag- og yrkesetiske retningslinjer innen fagområdet
	gjøre rede for arbeidsprosesser og innsatsfaktorer som inngår i produksjon og tjenesteyting innen fagområdet	utføre arbeidsprosesser som inngår i produksjon og tjenesteyting innen fagområdet	vurdere og velge arbeidsprosesser og innsatsfaktorer i produksjon og tjenesteyting innen fagområdet
	gjøre rede for samhandling og kommunikasjon med kolleger, kunder og brukere innen fagområdet	samhandle og kommunisere med kolleger, kunder og brukere innen fagområdet	vurdere tiltak som fremmer samhandling og kommunikasjon med kolleger og kunder/ brukere
Dokumentasjon / Vurdering (vurdering av arbeidsprosess, resultat og egen læring)	gjøre rede for interkontrollsystemer innen fagområdet	utføre interkontroll innen fagområdet	vurdere, forbedre og dokumentere interkontrollsystemer innen fagområdet
	gjøre rede for kvalitets- og dokumentasjon- kriterier for kontroll av eget arbeid og sluttresultat	utføre tiltak i samsvar med krav til kvalitet og dokumentasjon av eget arbeid og sluttresultat	vurdere og dokumentere eget arbeid og sluttresultat
	gjøre rede for betydningen av god kommunikasjon med kunder og brukere om forventet produkt- og tjenesteleveranse innen fagområdet	kommunisere med kunder og brukere om forventet produkt- og tjenesteleveranse innen fagområdet	vurdere tiltak som fremmer god kommunikasjon med kunder og brukere om forventet produkt- og tjenesteleveranse innen fagområdet
	gjøre rede for forhold som fremmer og hemmer egen læring og utvikling innen fagområdet	vise initiativ, oppsøke situasjoner og praktisere arbeidsformer som fremmer egen læring og utvikling	dokumentere egen læring og vurdere tiltak som fremmer egen utvikling

Merknader til tema 1: Livslang læring og mobilitet

Med økende arbeidsinnvandring og – utvandring vil et rammeverk for fag- og yrkeskompetanse etter Nordland fylkeskommunes vurdering være et positivt bidrag for innpass i ulike lands arbeidsliv. Utveksling av elever, læringer, lærere og instruktører har etter hvert fått et visst omfang i Nordland og Norge. I denne sammenhengen vil også rammeverket ha betydning.

Merknad til tema 2: Læringsutbyttebeskrivelsene

Nordland fylkeskommune har forståelse for departementets påpekning av at læringsutbyttebeskrivelsene i forslaget er detaljert utformet, og at det kunne være ønskelig med mer overordnede beskrivelser. Fylkeskommunen mener imidlertid at hensynet til at læringsutbyttebeskrivelsene skal avspeile den reelle kompetansen til norske fagarbeidere på en best mulig måte, må veie tyngre enn hensynet til tilpasning til beskrivelsene i høyere utdanning.

Merknad til tema 3: Nivåplassering

Nordland fylkeskommune har ingen innvendinger til at fag- og yrkeskompetanse plasseres på nivå 4.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nordland fylkesting mener forslaget til læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse og innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vil bli et nyttig redskap i utvikling av system for livslang læring og mobilitet blant utdanningsøkende og arbeidstakere, samt gjensidig anerkjennelse av kvalifikasjoner i de ulike land.
2. Nordland fylkesting er tilfreds med at bruk av felleseuropeiske ordninger og verktøy ikke skal medføre endringer i det norske utdanningssystemet.

Bodø den 13.04.2010

Odd Eriksen
fylkesrådsleder
sign

Trud Berg
fylkesråd for utdanning
sign

19.04.2010 Fylkestinget

FT-065/10

Innstillinga fra komite for utdanning og kompetanse ble lagt fram av skasordfører Anne Britt Sletteng, FrP:

1. Nordland fylkesting mener forslaget til læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse og innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vil bli et nyttig redskap i utvikling av system

for livslang læring og mobilitet blant utdanningssøkende og arbeidstakere, samt gjensidig anerkjennelse av kvalifikasjoner i de ulike land.

2. Nordland fylkekesting er tilfreds med at bruk av felleseuropeiske ordninger og verktøy ikke skal medføre endringer i det norske utdanningssystemet.

Votering:

Komietinnstillinga enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Nordland fylkekesting mener forslaget til læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse og innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vil bli et nyttig redskap i utvikling av system for livslang læring og mobilitet blant utdanningssøkende og arbeidstakere, samt gjensidig anerkjennelse av kvalifikasjoner i de ulike land.
2. Nordland fylkekesting er tilfreds med at bruk av felleseuropeiske ordninger og verktøy ikke skal medføre endringer i det norske utdanningssystemet.

Utrykt vedlegg:

Høringsbrev med div. tilleggsbrev fra Kunnskapsdepartementet

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoering/hoeringsdok/2010/horingforslag-til-laringsutbyttebeskri.html>

Komite for utdanning og kompetanse

Sak 65/10 Høring - Læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse - nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Nordland fylkesting mener forslaget til læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse og innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vil bli et nyttig redskap i utvikling av system for livslang læring og mobilitet blant utdanningssøkende og arbeidstakere, samt gjensidig anerkjennelse av kvalifikasjoner i de ulike land.
2. Nordland fylkesting er tilfreds med at bruk av felleseuropeiske ordninger og verktøy ikke skal medføre endringer i det norske utdanningssystemet.

Fra komiteens behandling:

Komiteen slutter seg til fylkesrådets innstilling i saken.

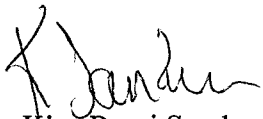
Votering:

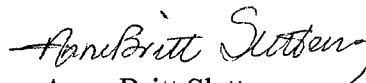
Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt.

Komiteen råder fylkestinget til å fatte følgende:

Vedtak

1. Nordland fylkesting mener forslaget til læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse og innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vil bli et nyttig redskap i utvikling av system for livslang læring og mobilitet blant utdanningssøkende og arbeidstakere, samt gjensidig anerkjennelse av kvalifikasjoner i de ulike land.
2. Nordland fylkesting er tilfreds med at bruk av felleseuropeiske ordninger og verktøy ikke skal medføre endringer i det norske utdanningssystemet.

Kim-Remi Sandvær
komiteleder

Anne Britt Sletteng
saksordfører

Komite for utdanning og kompetanse

Sak 65/10 Høring - Læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse - nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Fylkesrådets innstilling til vedtak:

1. Nordland fylkesting mener forslaget til læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse og innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vil bli et nyttig redskap i utvikling av system for livslang læring og mobilitet blant utdanningssøkende og arbeidstakere, samt gjensidig anerkjennelse av kvalifikasjoner i de ulike land.
2. Nordland fylkesting er tilfreds med at bruk av felleseuropeiske ordninger og verktøy ikke skal medføre endringer i det norske utdanningssystemet.

Fra komiteens behandling:

Komiteen slutter seg til fylkesrådets innstilling i saken.

Votering:

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt.

Komiteen rår fylkestinget til å fatte følgende:

Vedtak

1. Nordland fylkesting mener forslaget til læringsutbyttebeskrivelser for fag- og yrkeskompetanse og innpassing av fag- og yrkeskompetanse i et nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring vil bli et nyttig redskap i utvikling av system for livslang læring og mobilitet blant utdanningssøkende og arbeidstakere, samt gjensidig anerkjennelse av kvalifikasjoner i de ulike land.
2. Nordland fylkesting er tilfreds med at bruk av felleseuropeiske ordninger og verktøy ikke skal medføre endringer i det norske utdanningssystemet.

Kim-Remi Sandvær
komiteleder

Anne Britt Sletteng
saksordfører